

57 חכמים שדין זה נאמר רק בקדשי ישראל ולא בקדשי עֹבְדֵי בֹכָבִים,
 58 ומשם למדו בגזירה שוה שכן הדין בנותר, ומנותר למדים בגזירה
 59 שוה שכן הדין בפיגול.
 60 עוד שנינו בברייתא: וְאִין עוֹשֵׂין תְּמוּרָה. מבארת הגמרא: מֵאֵי מַעְמָא
 61 שאין קדשי גויים עושים תמורה. משום דְּאִיתְקַשׁ – שהקיש הכתוב
 62 דין תְּמוּרָה לְמַעֲשֵׂר בְּהֵמָה, וּמַעֲשֵׂר בְּהֵמָה אֵיתְקַשׁ – והקיש לְמַעֲשֵׂר
 63 דְּגֵן, וּבְמַעֲשֵׂר דְּגֵן בְּתֵיב (במדבר יח כז) 'בְּנֵי יִשְׂרָאֵל', ודרשו חכמים
 64 שרק ישראל מפרשי מעשר ולא עֹבְדֵי בֹכָבִים, ומשם נלמד בהיקש
 65 שכן הדין במעשר בהמה, וממעשר בהמה נלמד שכן הדין בתמורה,
 66 שאין בהמת נכרים עושה תמורה.
 67 הגמרא מקשה על לימוד זה. תמדה הגמרא: וְכִי דָבָר הִלְמֵד בְּהִיקָשׁ
 68 חֲזוּר וּמְלַמֵּד בְּתִיקָשׁ, והרי יש כלל בדיני קדשים שדבר שלא נכתב
 69 בו דין מסוים, אלא נלמד הדין בהיקש ממקום אחר, אינו יכול לחזור
 70 וללמד על דבר אחר בהיקש, ואם כן בענייניו כיון שמעשר בהמה
 71 נלמד בהיקש שלא יהא נוהג בנכרים, שוב אין לחזור וללמוד ממנו
 72 על תמורה שלא ינהג בנכרים.
 73 מתרצת הגמרא: מַעֲשֵׂר דְּגֵן שִׁמְנֵי לְמַדִּים לְמַעֲשֵׂר בְּהֵמָה בְּהִיקָשׁ,
 74 חוֹלִין הוּא, וכלל זה שדבר הלמד בהיקש אינו יכול לחזור וללמד על
 75 דבר אחר בהיקש נאמר רק בדיני קדשים ולא בכל שאר דיני התורה.
 76 ממשכיה הגמרא ומקשה: הֵינְיָא – מובן הדבר לְמֵאֵן דְּאָמַר פְּתַר
 77 מְלַמֵּד אֲזִילֵין – לשיטת האומר שבכלל זה [שאין הלמד חוזר ומלמד
 78 בעניני קדשים] הולכים אחר המלמד הראשון, שאם הוא בענייני
 79 'קדשים' אזי אין הלמד ממנו יכול ללמד על דבר שלישי, אך אם
 80 הלמד הראשון הוא חולין אזי הלמד ממנו חוזר ומלמד, ולדעה זו
 81 מיושב, שמכיון שמעשר דגן זה 'חולין', יכול מעשר בהמה שנלמד
 82 ממנו לחזור וללמד לתמורה. אֲלָא לְמֵאֵן דְּאָמַר פְּתַר לְמֵד אֲזִילֵין –
 83 אבל לדעת האומר שבכלל זה אין הולכים אחר המלמד הראשון
 84 אלא אחר הלמד הראשון, שאם הוא בענין 'קדשים' אינו יכול ללמד
 85 על דבר שלישי, מֵאֵי אֵיבָא לְמִימַר – כיצד נבאר זאת, הרי מעשר
 86 בהמה הוא בענייני קדשים וכיון שהוא עצמו למד בהיקש שאינו נוהג
 87 בקדשי נכרים שוב אינו יכול לחזור וללמד על תמורה.
 88 מחמת קושיא זו הגמרא מביאה מקור אחר למעט נכרים ממעשר
 89 בהמה: אֲלָא הֵטַעַם שִׁנְתַּמְעֵטוּ נִכְרִים מִמַּעֲשֵׂר בְּהֵמָה הוּא כִּיּוֹן
 90 שִׁמַּעֲשֵׂר בְּהֵמָה, חוֹבָה שְׂאִין קָבוֹעַ לָהּ זְמַן הוּא, וְהַדִּין הוּא שְׂכַל
 91 חוֹבָה שְׂאִין לָהּ זְמַן קָבוֹעַ, יִשְׂרָאֵל מִיִּיתוּ – ישראל מביאים, עֹבְדֵי
 92 בֹכָבִים לֹא מִיִּיתוּ – אינם מביאים. וכיון שמיעוט נכרים ממעשר
 93 בהמה אינו נלמד בהיקש, אפשר ללמוד את דין תמורה, שאינו נוהג
 94 בקרבנות נכרים, מדין מעשר בהמה.
 95 הגמרא שבה לבאר הלכה נוספת שהובאה בברייתא בענין קדשי
 96 נכרים. שנינו בברייתא: וְאִין העובדי כוכבים מְבִיאִין נְסָכִים כִּנְסָכִי
 97 נדבה בפני עצמם בלא זבח, אבל קרבנם טעון נסכים. מביאה הגמרא
 98 ברייתא שבה מבואר המקור להלכות אלו: תַּנּוּ רַבְּנַן, נאמר בפרק
 99 המלמד שאפשר להביא נסכים בפני עצמם בנדבה (במדבר טו יג) 'כֹּל
 100 הָאֲזִירָה יַעֲשֶׂה כְּכֹה אֶת אֵלֶּה לְהַקְרִיב אִשֶׁה רִיחַ נִיחֹחַ לַה', ומתיבת
 101 'אֲזִירָה' יש ללמוד שדווקא אֲזִירָה – ישראל] מְבִיאִין נְסָכִים לַנְּדָבָה, וְאִין
 102 הַעֹבְדֵי בֹכָבִים מְבִיאִין נְסָכִים בְּנִדְבָה, יָכוֹל הֵייתָ לומר שגם לֹא תִהְיֶה
 103 עוֹלָתוֹ מַעֲוָה נְסָכִים, הַלְמוּד לומר בענין הנסכים הבאים עם הזבח
 104 (שם יא) 'כִּפְּתָה יַעֲשֶׂה לְשׁוֹר הָאֲזִירָה', ללמד שחיוב הבאת הנסכים הוא
 105 מחמת הקרבן עצמו, ולפיכך אין חילוק אם מביא הקרבן הוא ישראל
 106 או נכרי.
 107 הגמרא מבארת את הבבא האחרונה בברייתא: אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, רֹאֵה
 108 אֲנִי כְּבוֹלֵן – בכל הדינים הנזכרים לְהַתְּמִיר לְהַתְּמִיר הַדִּין בְּקִדְשֵׁי
 109 נכרים בבקדשי ישראל. ורבי שמעון שאמר שאין מועלים בקדשי
 110 נכרים במוסיף ואומר, בְּפֶה דְּבָרִים אֲמֹרִים בְּקִדְשֵׁי מִזְבֵּחַ כּו', אבל
 111 בקדשי בדק הבית יש מעילה אף בקדשי נכרים. הגמרא מבררת את
 112 המקור לדברי רבי שמעון. שואלת הגמרא: מֵאֵי מַעְמָא – מהו טעמו
 113 של רבי שמעון שמחלק לענין מעילה בקדשי נכרים בין קדשי מזבח
 114 לקדשי בדק הבית. משיבה הגמרא: קָסְפָּר רַבִּי שִׁמְעוֹן, כִּי מְבִירָה

1 הַלְבָתָא לְמִשְׁיָחָא – הלכה זו אינה נצרכת אלא לימות המשיח,
 2 כשיבנה בית המקדש, ומזה המקום לקביעת הלכה בענין זה.
 3 השיב לו אביו: אָמַר לִיה אַבְי, אֲלָא מַעֲתָה, כָּל שְׁחִימַת קְדָשִׁים לֹא
 4 לְתַנּוּ – לא היה ראוי לשנות את כל מסכת זבחים, שהרי הַלְבָתָא
 5 לְמִשְׁיָחָא הוּא. אֲלָא ודאי הֵטַעַם שאנו שונים מסכת זבחים, משום
 6 דְּרוּשׁ וְקַבְל שְׂכַר – שיש מצוה וקבלת שכר על עצם הלימוד
 7 והדרישה אף בדינים שאינם נוגעים למעשה, הֵקָא נְפִי – אף כאן,
 8 לגבי פסק ההלכה של רבי, דְּרוּשׁ וְקַבְל שְׂכַר.
 9 רב יוסף חזר ומבאר את כוונתו בקושייתו: הֵבֵי קְאָמִינָא לָךְ – כך
 10 התכוונתי לומר לך, אמנם לגבי העיסוק בסדר קדשים ניתן לומר
 11 'דרוש וקבל שכר', אך הַלְבָתָא לְמָה לִי – מה הצורך בקביעת הלכה
 12 בדבר זה, והרי פסק ההלכה אינו נצרך לנו קודם ביאת המשיח.
 13 הגמרא מביאה לשון אחר בדברי רב יוסף: לִישְׁנָא אַחֲרֵינָא – לשון
 14 אחר, אָמַר לִיה רַב יוֹסֵף לַאבְי, הַלְבָתָא קְאָמִינָא – תמיחתי על קביעת
 15 ההלכה בדבר שאינו נוהג למעשה.

משנה

16 משנתנו מבארת את דין הקרבנות שהקדישו גויים: קְדָשֵׁי עֹבְדֵי
 17 בֹכָבִים – קרבנות שהוקדשו על ידי גויים, אִין תִּיבִין עֲלֵיהֶן מִשׁוּם
 18 פִּיגוּל, נוֹתֵר וְטָמֵא – אם הקרבן נעשה פיגול ואכלו, או שנותר
 19 מבשרו לאחר זמן אכילתו ואכלו, אינו חייב עליו, וכן טמא שאכל
 20 ממנו אינו חייב עליו. וְהַשְׁחִיטָהּ פְּחוּץ – מחוץ לעזרה, פְּטוּר מעונש
 21 כרת, דְּבָרֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן. רַבִּי יוֹסֵי מְחַיֵּב בְּקִדְשֵׁי גוֹיִים כְּבִקְדְשֵׁי
 22 יִשְׂרָאֵל.

גמרא

23 הגמרא מביאה ברייתא בענין קדשי נכרים: תַּנּוּ רַבְּנַן, קְדָשֵׁי עֹבְדֵי
 24 בֹכָבִים, לֹא נִהְיִין – אסור ליהנות מהם, וְלֹא מוֹעֲלִין – אך אם עבר
 25 ונהנה אינו מתחייב משום מעילה, ולהלן יבואר הֵטַעַם. וְאִין תִּיבִין
 26 עֲלֵיהֶן מִשׁוּם פִּיגוּל, נוֹתֵר וְטָמֵא, כְּמוֹ שֶׁהִתְבָּאָר בְּמִשְׁנֵיתֵינוּ, וְאִין
 27 עוֹשֵׂין תְּמוּרָה – אם המיר בהמת נכרי בבהמת חולין אין נתפסת
 28 קדושה בבהמת חולין. וְאִין מְבִיאִין נְסָכִים – נסכי יין, כקרבן בפני
 29 עצמו, אֲבָל קְרָבָנָן שֶׁל הַגּוֹיִים מַעֲוִין נְסָכִים, דְּבָרֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמַר
 30 רַבִּי יוֹסֵי, רֹאֵה אֲנִי כְּבוֹלֵן – בכל הדינים הנזכרים לְהַתְּמִיר בְּקִדְשֵׁי
 31 גוֹיִים כְּבִקְדְשֵׁי יִשְׂרָאֵל, שְׁנֵאמַר בְּהֵן – בפסוק העוסק בקרבנות של
 32 גוֹיִים (ויקרא כב יח) 'אֲשֶׁר יִקְרְבוּ לָהּ לְעֹלָה' ומשמע שאף קדשי נכרים
 33 בכלל קדשי ה' כמו קרבנות ישראל.
 34 הברייתא שבה לדינו של רבי שמעון שאין חיוב מעילה בקדשי
 35 נכרים, ומלמדת שלדעת רבי שמעון יש חילוק בין זה: בְּפֶה דְּבָרִים
 36 אֲמֹרִים שאין קדשי גוים בכלל מעילה, בְּקִדְשֵׁי מִזְבֵּחַ – דברים
 37 שהקדישו אותם לשם הקרבה על המזבח, אֲבָל בְּקִדְשֵׁי בְּדֵק הַבַּיִת
 38 – דברים המוקדשים לצורך בנין ותיקון בית המקדש, מוֹעֲלִין בְּהֵן.
 39 הגמרא מבארת ומביאה מקור מהפסוקים לכל אחת מההלכות.
 40 שהביאה הברייתא. שנינו בברייתא: קדשי העובדי כוכבים, לֹא נִהְיִין
 41 מהם וְלֹא מוֹעֲלִין בהם. מבארת הגמרא: מה שאמרה הברייתא שלא
 42 נִהְיִין מהם, הֵייתָ מְדַרְבְּנָן, וְלֹא מוֹעֲלִין – ואין בהם מהתורה דין
 43 מעילה, והטעם לכך משום דְּגָמַר מַעֲלָה 'חַט' 'חַט' מְתָרוּמָה –
 44 שלמדים דיני מעילה מדיני תרומה בגזירה שוה מלשון 'חטא'
 45 שהוזכר בשניהם, דְּבִתְרוּמָה בְּתֵיב (ויקרא כב טו) 'וְלֹא יִחְלְלוּ אֶת קְדְשֵׁי
 46 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת אֲשֶׁר יְרִמּוּ לָהּ', ומשם למדים שדין תרומה נאמר
 47 דווקא לבני ישראל ולא עֹבְדֵי בֹכָבִים, ומשם יש ללמוד בגזירה
 48 שוה שאף דיני מעילה אינם נוהגים בקדשי נכרים.
 49 עוד שנינו בברייתא: וְאִין תִּיבִין עֲלֵיו מִשׁוּם פִּיגוּל נוֹתֵר וְטָמֵא.
 50 מבארת הגמרא: מֵאֵי מַעְמָא, כִּיּוֹן דְּאֵתִי פִּיגוּל 'עוֹן' 'עוֹן' מְנוֹתֵר –
 51 שדיני פיגול נלמדים בגזירה שוה מדיני נותר, שבשניהם נאמר לשון
 52 'עוֹן', וְאֵתִי – ונלמד דין נותר בגזירה שוה 'חילול' 'חילול' מְנוֹתֵר
 53 – מאכילת קדשים בטומאה, וּבְטוּמָאָה בְּתֵיב – ובדיני אכילת קדשים
 54 בטומאה נאמר (ויקרא כב ב) 'וַיְנַוְרוּ מִקְדְּשֵׁי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל', ומלשון זו למדו

המשך ביאור נמס' זבחים ניום שבת קודש עמ' א

1 מְעִילָה 'חַט' 'חַט' מְהֻרָּקָה - כאשר נלמדה מעילה בגזירה שזה
2 מתרומה מלשון 'חטא' שהחכרה בשניהם, למעט שאין מעילה
3 בקדשי נברים, דוּמָא דְהֻרָּקָה דְקָדִישָׁא קְדוּשַׁת הַגּוֹף - הדבר
4 נדרש ללמד רק על הקדשים הודמים לתרומה שהיא קדושה
5 בקדושת הגוף ושאינה בתורת פדיון, ולפיכך אין למעט מגזירה
6 שזה אלא קדשי מזבח של נברים שהם דברים הקדושים בקדושת
7 הגוף כמו תרומה, אֲבָל קְדוּשַׁת בְּדֵק הַבַּיִת, דְקְדוּשַׁת דְּמַיִם היא.

8 ששייך בהם פדיון ואינם דומים לתרומה, לֹא - אין ללומדם
9 מגזירה שזה זו, ולפיכך קדשי בדק הבית של נברים יש בהם דין
10 מעילה.
11 הגמרא מביאה ברייתא שדנו בה אמוראים האם היא שייכת
12 למזלוקת רבי שמעון ורבי יוסי: הֲנֵנוּ רִבְנֵנוּ, דָּם שֶׁל קֶרֶבן שְׁנַמְטָא
13 וְיִרְקוּ כֹהֵן עַל הַמִּזְבֵּחַ, אִם הַדָּבָר נַעֲשֶׂה בְּשׁוֹנֵג, הַוְרָצָה - עלה הקרבן
14 לרצון, והבשר נותר באבילה

בידיעה שאחר האכילה בשביל להתחייב חטאת, ולא הותר מכללו
 – לא נמצא שום אופן שהוא מותר, ומכל מקום אין חייבין עליו אלא
 רק על דבר שיש לו מתירין בין לאכילת אדם בין לאכילת מזבח,
 אם כן איסור אכילת קדשים בטומאה, שהיא בעולה ויורד –
 שהחייב קרבן על שגגת טומאה משתנה לפי עושרו של המקריב,
 ובשתי ידועות, כלומר, שמלבד זה שנודע לאוכל על הטומאה
 לאחר אכילתו צריך גם שתהיה הטומאה ידועה לו בזמן הקודם
 למעשה, ורק בזמן המעשה עצמו שכה, והותרה מכללה, שהרי
 טומאה הותרה בציבור, אינו דין – וכי אין לו קול וחומר, שהאוכל
 קודש בטומאה אינו חייב אלא על דבר שיש לו מתירין בין לאדם
 בין למזבח, תלמוד לומר – כדי שלא נאמר כן משמענו הכתוב
 (ויקרא כב ג) ולא יחללו את שם קדשי אשר הם מקדשים לי, ולשון
 הפסוק משמע לרבות את כל המוקדשים ואף אלו שאין להם מתירים.
 עתה מלמדת הברייתא שאף שנתרבו כל הקדשים מכל מקום אין
 האיסור חל אלא לאחר שהותרו לאכילה או להקרבה: יכול הייתי
 לומר שאיסור אכילת קודש חל מיד, תלמוד לומר (ויקרא כב ג) כל
 איש אשר יקרב מקל וזרעם אל הקדשים וגו' וטמאתו עליו ונכרתה
 הנפש ההוא מלפני אני ה'. ואמר רבי אלעזר בביאור הדרשה, אף
 שלכאורה לשון 'קרב' יכול להתפרש שאפילו אם נגע הטמא
 בקדשים חייב, מכל מקום יקשה על כך, וכי יש טמא הנוגע בקדשים
 שהוא חייב כרת. אלא, מה תלמוד לומר 'יקרב' בהובשר ליקרב
 הקטוב מרוב – בתיבה זו של 'קרב' מלמדנו הכתוב שמדובר בבשר
 קודש שנעשה ראוי להיקרב או להאכל, הא מציד מתקיים דין זה,
 דבר שיש לו מתירין אחרים, כגון אימורים ובשר, שהדם הנזרק
 מתירם להקטרה ולאכילה, וכן שירי מנחה שהקומץ המוקטר מתירם
 לאכילה, חייבים על אכילתו בטומאה רק משקרבנו מתיריו. ודבר
 שאין לו מתירין אחרים, כגון מנחת כהנים ונסכים, שהם מוקטרים
 כליל, חייבים על אכילתם בטומאה משקרבם בכלי שרת, שהקידוש
 בכלי הוא המכשירם להקטרה.
 מבררת הגמרא: אשכחן טומאה – מצאנו שדין אכילת קדשים
 בטומאה נוהג אף בדבר שאין לו מתירים, נותר מנול – מנין שגם
 איסור אכילת נותר נאמר אף בדבר שאין לו מתירים. מבאר
 הגמרא: אתי חילול חילול מוטומאה – איסור נותר נלמד לענין זה
 מאיסור אכילת קדשים בטומאה בגזירה שוה מלשון חילול הכתובה
 בשניהם.
 שואלת הגמרא: וליה עון עון מפיגול – מדוע שלא ילמד התנא
 לענין זה גזירה שוה מאיסור אכילת פיגול שרתי לשון עון כתוב
 בשניהם, ויהא איסור נותר נוהג רק בדבר שיש לו מתירים כדן פיגול,
 ומדוע העדיף התנא ללמוד בגזירה שוה מטומאה שנוהג אף בדבר
 שאין לו מתירים.
 משיבה הגמרא: מסתברא מוטומאה הוי ליה למילת – מסתבר יותר
 שיש ללמוד נותר מטומאה, שכן נותר וטומאה דומים בשלשה
 דברים, וגו' סימן א. בגוף, היינו שנתר וטומאה הם דברים שחלים
 בגוף הקודש או בגוף הטומאה, מה שאין כן פיגול נעשה במחשבה
 בלבד. ב. בוריקה, היינו שבנותר וטומאה אין זריקת הדם גורמת
 לפסול זה, מה שאין כן בפיגול שהפסול חל בשעת זריקת הדם. ג.
 בחילול, היינו שבנותר וטומאה נאמר לשון חילול, מה שאין כן
 בפיגול. ולפיכך מסתבר יותר שיש ללמוד נותר מטומאה.
 מקשה הגמרא: אדרבה, מפיגול הנה ליה למילת – יש ללמוד נותר
 מפיגול דווקא, שכן הותר, ציין, מהור, מנול, קרב – נותר דומה
 לפיגול בחמשה דברים אלו: א. הותר, שנתר ופיגול אין בהם יוצא
 מן הכלל בשום מקום לעומת טומאה שהותרה בציבור. ב. ציין,
 שנתר ופיגול אין מועיל ריצוי ציין כפי שמועיל הוא בטומאה. ג.
 'הותר' שפרשת פיגול ונותר נאמרה בטהורים. ד. 'בזמן' שנתר
 ופיגול שניהם פסולים השייכים לזמן, לעומת טומאה שפסולה אינו
 שייך לזמן. ה. 'קרב', שבנותר ופיגול הפסול הוא בדבר הקרב עצמו
 לעומת טומאה שהפסול במקריב, כלומר באדם האוכל, והני נפישן
 – והרי דברים אלו מרובים מהדברים שבהם שוה נותר לטומאה, ולכן
 מסתבר יותר ללמוד נותר בגזירה שוה לפיגול.

אבל אם נעשה הדבר כמזיד, לא הורצה הקרבן, שקנסו חכמים שלא
 יאכלו את בשרו. במה דברים אמורים בקרבן יחיד, אבל בקרבן
 ציבור, בין פשוט ובין כמזיד, הורצה הקרבן ובשרו מותר באכילה.
 וקרבנות של עובדי פוכבים בין פשוט ובין כמזיד לא הורצה
 הקרבן כלל.
 הגמרא מבררת כדעת מי נשנתה הברייתא: אמר רב רבן קמייה דרב
 פפא – אמרו חכמים ברייתא זו לפני רב פפא, ודנו ביניהם כמאן –
 כדעת מי טוברת הברייתא, הרי לכאורה היא דלא פשיטת רבי יוסי,
 דאי ברייתא זו טוברת דרבי יוסי, קשה, האמר רבי יוסי בברייתא
 לעיל, בבבלי – בכל הדינים האמורים שם בברייתא לענין קדשי
 נכרים, אני רואה להחמיר שיהא דינם כקדשי ישראל, ואם כן אף
 בקרבן נכרי הדין הוא שדם שנטמא וזרקו בשוגג, הורצה הקרבן, ועל
 כרחק הברייתא הסוברת שבקרבנות נכרים לא הורצה הקרבן, לא
 נשנתה בשיטת רבי יוסי.
 רב פפא דוחה שאין הכרח לפרש שהברייתא אינה כרבי יוסי: אמר
 להו (להם) רב פפא, אפילו תימא שהברייתא שנויה בשיטת רבי
 יוסי שמשוה בברייתא את קדשי נכרים לקדשי ישראל, מכל מקום
 הוא מודה שיש לחלק ביניהם לענין זריקת דם שנטמא, דשאני הים
 – שונה הדבר בזריקת דם שנטמא, דאמר קרא לענין ריצוי הציץ על
 קרבנות טמאים, (שמות כח לח) ונשא אהרן את עון הקדשים אשר
 יקדישו בני ישראל לכל מתנת קדשים והיה על מצחו תמיד לרצון
 להם לפני ה' ויש לדרוש מלשון 'להם' שזהו רק לישראל, ולא
 לעובדי פוכבים.
 הגמרא מקשה על רב פפא: אמר ליה רב הונא בריה דרב נתן לרב
 פפא, אלא מעתה – אם אכן כדברך, שיש למעט מתיבת 'להם'
 עובדי כוכבים, אם כן כשאמרה התורה בפרשת טומאה (ויקרא כב ג)
 ויגורו מקדשי בני ישראל ולא יחללו את שם קדשי אשר הם
 מקדשים, הרי נמי – האם גם כאן ידרוש רבי יוסי מתיבת 'הם'
 שהזהירה התורה דווקא על אכילת קדשי ישראל בטומאת הגוף ולא
 על אכילת קדשי עובדי פוכבים בטומאת הגוף, והרי רבי יוסי מחמיר
 בקדשי נכרים כבקדשי ישראל לענין אכילה בטומאת הגוף. וכיון
 שמוכח שרבי יוסי אינו ממעט נכרים מתיבת 'הם', אין לומר שקרבנות
 נכרים התמעטו מריצוי הציץ מהנאמר בפסוק 'להם'.
 הגמרא מביאה מקור אחר למעט קרבנות נכרים מריצוי הציץ: אלא
 אמר רב אשי, אמר קרא לענין ריצוי הציץ על קרבנות טמאים (שמות
 כח לח) לרצון להם לפני ה' והיינו שעל ידי הציץ הקביה מתרצה
 לבעלי הקרבן ואף לקרבנות טמאים, ועובדי פוכבים לא בני
 הרצאה נינהו – אינם בני ריצוי, שאין ה' מתרצה להם.
משנה
 המשנה לעיל (מב) מנתה דברים שאין חייבים על אכילתם משום
 אכילת פיגול, משנתינו מבאר שם מכל מקום יש באכילת דברים אלו
 משום איסורים אחרים: אף דברים שאין חייבים עליהם משום פיגול
 כגון קומץ ולבונה וקטורת, חייבין עליהן כמזיד כרת ובשוגג חטאת,
 משום נותר – אם אכלם אדם לאחר זמנם, ומשום טמא – אם אכלם
 בטומאה, הוי מן הים. רבי שמעון מתיב כרת רק פדבר שדרבן
 לאכול – בדבר שהוא ממין הראוי לאכילה, אבל העצים והלבונה
 והקמחורת האיל ואינם ראויים לאכילה, אין חייבין עליהן (עליו) [עליו]
 משום אכילה בטומאה.
גמרא
 הגמרא מביאה ברייתא המלמדת את המקור לדין השנוי במשנתנו:
 תנו רבנן, יכול היית לומר שלא יהו חייבין משום אכילת קדשים
 בטומאה אלא על דבר שיש לו מתירין בין לאכילת אדם בין
 לאכילת מזבח, ודין הוא – וכך הייתי לומד מקל וחומר, ומה איסור
 פיגול שהוא חמור בכך שהוא בקביעה – שהחייב על אכילתו הוא
 חטאת קבועה, שבין אם הוא עני ובין אם הוא עשיר מביא אותו קרבן,
 ובידעה אחת מתייבים עליו, כלומר, שהאוכל פיגול בשוגג די

1 הגמרא חוזרת בה מלימוד זה ומביאה מקור אחר: **אֵלֵּא הַדִּין שֶׁל**
2 **מִשְׁנֵתֵינוּ נִלְמַד מִדְּתַנִּי** – מהברייתא ששנה לוי, דתנני לוי, נאמר
3 בפסוק (ויקרא כב ב) **וַיִּנָּזְרוּ מִקִּדְשֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל** וגו' ומשם דרשו
4 שבאיסור אכילת קדשים בטומאה נכללו דברים שאין להם מתירים.
5 **מִנֵּיין שְׂאֵף בְּפֶסוּל וְזֵמַן תִּבְתּוּב מְדַבֵּר, כְּלוּמַר, מִנֵּין שֶׁפֶסוּק זֶה עוֹסֵק**

6 אף באיסור 'עותר' [שחל מחמת השהיית הקרבן לאחר זמנו] ולימדה
7 התורה שאף הוא כולל גם דברים שאין להם מתירים, **תִּלְמוּד לֹאֲמַר**
8 **בְּהַמְשַׁךְ אוֹתוֹ פֶּסוּק 'וְלֹא יִחַלְלוּ אֶת שֵׁם קִדְשֵׁי אֲשֶׁר הֵם מִקִּדְשֵׁים לִי**
9 **אֲנִי ה'** (קדשי בני ישראל)